

Міністерство освіти і науки України
Херсонський національний технічний університет
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

ОСОБИСТІСТЬ МИТЦЯ В КУЛЬТУРІ

Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції

20-21-22 КВІТНЯ '2016

Херсон

слугу, тому і перешли собаки із нормального об'єднання з господарем на лай. А було все когдa-тo сoвсeм пo-другoмy.

▪ Спектакль під режиссурою Павла Маринича дає урок розуміння, доброти, вірності і любові, навчитися котрим можна у собак [2].

▪ Обращення режиссёрів до анімалістическим образам – це успішний експеримент, котрий, на контрасті двох світів, дозволяє яскравіше розкрити людські пороки, в чому і заключається одна із функцій театрального мистецтва.

ЛИТЕРАТУРА

1. Савенко Л. Стара, стара казка // Режим доступу: <http://tv.sb.by/kultura/article/staraya-staraya-skazka.html>

2. Государственное учреждение «Полесский драматический театр г. Пинск» // Режим доступу: http://www.dram-teatrsn.ru/festival/2016_god/

Музичне мистецтво

Лошков Юрій Іванович,

доктор мистецтвознавства,

професор кафедри народних інструментів

Харківської державної академії культури

ЄВГЕН ОЛЕКСАНДРОВИЧ БОРТНИК ТА АКАДЕМІЧНЕ НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ

Академізація народно-інструментального виконавства пов'язана з удосконаленням наприкінці ХІХ – початку ХХ ст. інструментів, які побутували в народному середовищі, та створенням на їх основі концертних оркестрових колективів. Просвітня спрямованість, що виявлялася в популяризації у масовому середовищі класичної музики, впливала на поширеність оркестрів і ансамблів з удосконалених народних інструментів у вітчизняному самодіяльному мистецтві протягом майже всього ХХ ст.

Основою є культурно-просвітні ідеї В. В. Андрєєва, академічне народно-інструментальне виконавство України традиційно функціонує в тісному зв'язку з освітньою системою. Зокрема, протягом 1920-1930-х рр. сформувалися специфічні особливості двох найстаріших вітчизняних шкіл академічного народно-інструментального мистецтва (Харківська та Київська) в контексті започаткування вищої професійної освіти та закладення основ наукової діяльності в цій галузі.

У культурному просторі Харкова визначними для розвитку академічного народно-інструментального виконавства постатями були В. А. Комаренко, О. О. Мартинсен, Г. М. Хоткевич (перша половина ХХ ст.), М. Т. Лисенко, К. Л. Дорошенко, Ф. Г. Коровай, Л. М. Горенко, В. Я. Подгорний, Б. О. Міхеев (середина та друга половина ХХ ст.).

Почесне місце в цьому переліку займає постать мистецтвознавця, диригента, педагога Євгена Олександровича Бортника (1929-1999). Його музичне виховання відбувалося в оркестрах народних інструментів під керівництвом В. А. Комаренка, а формування мистецької особистості проходило в спілкуванні з М. Т. Лисенком, який був педагогом по класу домри у Є. О. Бортника під час навчання в харківських музичних навчальних закладах.

У професійній діяльності Є. О. Бортник протягом тривалого часу поєднував виконавську та педагогічну діяльність: диригував оркестрами народних інструментів та викладав у вищих музичних навчальних закладах Харкова. Значне місце в творчому житті Є. О. Бортника посідала дослідницька діяльність, основним напрямком якої була проблема генезису та становлення українського домрового виконавства. Так, у 1961 р. вийшла перша стаття митця, присвячена 100-й річниці з дня народження В. В. Андреева, де визначалася роль російського просвітителя в становленні домрово-балалаєчного виконавства в Україні. Харківський митець детально досліджував творчу діяльність Г. П. Любимова і в середині 1970-х рр., на замовлення московських музичних видань, написав статті, присвячені творцю чотириструнної квінтової домри.

Результатом дослідницької діяльності Є. О. Бортника стала монографія «Домра в самодіяльному мистецтві Радянської України» (1974), яка містить цінний історичний матеріал стосовно розвитку вітчизняного домрово-балалаєчного оркестрового виконавства. Наступним етапом у науковій творчості митця став захист кандидатської дисертації (1982), присвяченої формуванню та розвитку домрового мистецтва в Україні в аспекті російсько-українських музичних зв'язків. Дисертаційне дослідження Є. Бортника було готовим до захисту ще в середині 1970-х рр., утім запропонований аспект розгляду наукової проблеми негативно сприймався діями Інституту мистецтва, фольклору та етнографії Академії наук УРСР (Київ). Надалі значення праці Є. О. Бортника було визнано науковою спільнотою. Зокрема, М. А. Давидов зазначав, що завдяки цій дисертації культивування домри як провідного інструменту українського народного оркестру з дискусійної проблеми стало теоретично обґрунтованим.

Протягом 1980-1990-х рр. Є. О. Бортник продовжував активно досліджувати історію вітчизняного домрово-балалаєчного виконавства: віднаходив нові матеріали, архіви, репрезентував

діяльність митців, колективів, які були забуті, але відігравали свого часу значну роль у становленні й розповсюдженні академічного народно-інструментального мистецтва. В той період виходять статті, присвячені професійній діяльності О. О. Мартинсена і Ф. Г. Коровая, формуванню української домрової виконавської школи, діяльності Харківського професійного ансамблю імені В. Андреева, аналізу струнного інструментарію Слобідської України.

Дослідницький талант та ерудиція Є. О. Бортника відіграли значну роль при підготовці довідника «Харьковский институт искусств, 1917-1992». Євген Олександрович увійшов до редакційної групи, особисто підготував перелік викладачів випускних кафедр інституту та перелік випускників, що мають наукові ступені, вчені та почесні звання, був співавтором статті про діяльність кафедри народних інструментів закладу.

Остання публікація Є. О. Бортника, присвячена реформаторській діяльності В. Андреева й Г. Любимова та розвитку народно-оркестрового виконавства в Україні, вийшла в 1999 р. в Москві, що свідчить про визнання його авторитету в галузі народно-інструментального мистецтва не тільки в Україні.

Відзначаючи роль Є. О. Бортника в розвитку академічного народно-інструментального мистецтва академік І. Ляшенко наголошував, що численні наукові доробки харківського митця з історії та сучасної практики домрового виконавства є суттєвим внеском у теорію українського музикознавства.

Sineokij Oleg Vladimirovich,
PhD, Professor of Journalism
of Zaporizhzhya National University,
Associate Professor

«ROCK VS. DISCO»: THE ISSUES OF INTERACTION ON THE MUSIC MARKET

Thinking about a conventional confrontation disco and rock (that's «Rock vs. Disco»), disco was never against the rock. If something similar was observed, rather the opposite. At the turn of the 1970's-1980's even some veterans of the rock business began to add disco music in their new songs (THE ROLLING STONES, Rod Stewart, BEE GEES, ELECTRIC LIGHT ORCHESTRA, QUEEN, EAGLES, CHICAGO, THE BEACH BOYS, J. GEILS BAND, Paul McCartney & WINGS etc.). But on the opposite side it was observed the opposite trend: disco artists recorded very heavy songs (BONEY M. «Let It All Be Music», CHILLY «For Your